

P.Z. br. 305

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/18-12/18
Urbroj: 50301-25/27-18-5
Zagreb, 22. ožujka 2018.

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno:	22-03-2018		
Klasifikacijska oznaka:	550-01/18-01/01	Org. jed.	65
Urudžbeni broj:	50-18-04	Pril.	Vrij.
		/	/

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o roditeljskim potporama (predlagatelj: Klub zastupnika SDP-a u Hrvatskome saboru) – mišljenje Vlade

Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, klase: 550-01/18-01/01, urbroja: 65-18-03, od 28. veljače 2018. godine

Na temelju članka 122. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16 i 69/17), Vlada Republike Hrvatske o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o roditeljskim potporama (predlagatelj: Klub zastupnika SDP-a u Hrvatskome saboru), daje sljedeće

MIŠLJENJE

Vlada Republike Hrvatske predlaže Hrvatskome saboru da ne prihvati Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o roditeljskim potporama (u daljnjem tekstu: Prijedlog zakona) koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnio Klub zastupnika SDP-a u Hrvatskome saboru, aktom od 27. veljače 2018. godine, iz sljedećih razloga:

U članku 1. Prijedloga zakona predviđa se da kod jednoroditeljskih obitelji, potpore mogu umjesto majke ili oca djeteta ostvariti baka ili djed djeteta. U članku 2. Prijedloga zakona predviđa se da je korisnik kod jednoroditeljskih obitelji prema odredbama i uvjetima iz ovoga Zakona i baka ili djed djeteta, prema svom radnopravnom statusu, pod uvjetom da ima status osigurane osobe u obveznom zdravstvenom osiguranju.

Vlada Republike Hrvatske je mišljenja da je važno odrediti da dijete za koje se predmetno pravo koristi živi s korisnikom toga prava upravo radi ispunjenja svrhe prava, odnosno da postoje druge opravdane okolnosti uslijed kojih roditelj nije u mogućnosti skrbiti o djetetu. Isto tako, svrha korištenja prava iz sustava obiteljskih potpora je usmjerena na potrebu da se roditelj kao korisnik prava, primarno posveti skrbi o djetetu, za što mu je i

omogućeno korištenje navedenog prava u skladu s uvjetima predviđenim važećim Zakonom o roditeljskim i roditeljskim potporama (Narodne novine, br. 85/08, 110/08, 34/11, 54/13, 152/14 i 59/17), a da su iznimno kao korisnici predviđene i druge osobe kojima je dijete odlukom nadležnog tijela povjereno na čuvanje i odgoj.

Važećim Zakonom o roditeljskim i roditeljskim potporama omogućeno je da korisnik bude i skrbnik maloljetnog djeteta kojem je rješenjem nadležnog tijela to dijete povjereno na čuvanje i odgoj ili druga fizička osoba kojoj je maloljetno dijete odlukom nadležnog tijela povjereno na čuvanje i odgoj, prema svom radnopravnom statusu, a pod uvjetom da ima status osigurane osobe u obveznom zdravstvenom osiguranju i ako s tim djetetom živi u zajedničkom kućanstvu.

U odnosu na prijedlog uvođenja očevog dopusta u neprekidnom trajanju od 14 dana, kojeg otac koristi tijekom obveznog roditeljskog dopusta majke, Vlada Republike Hrvatske skreće pozornost na Prijedlog nove Direktive Europskog parlamenta i Vijeća o ravnoteži između poslovnog i privatnog života roditelja i skrbnika i o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 2010/18/EU (u daljnjem tekstu: Direktiva), čiji je cilj osigurati provedbu načela ravnopravnosti žena i muškaraca s obzirom na njihove mogućnosti na tržištu rada i usklađivanje poslovnih i privatnih obveza te veće uključivanje očeva u ovom području.

Vlada Republike Hrvatske je u svom stajalištu načelno podržala osnovni cilj Direktive, te neovisno o naporima i inicijativama Europske komisije postavila dugoročni cilj donošenja odgovarajućih mjera u području obiteljske i pronatalitetne politike u okviru kojih će se osobita pažnja posvetiti svim aktivnostima usmjerenim osnaživanju obitelji. Iako su predložene odredbe jednim dijelom u skladu s nacionalnim uređenjem predmetne materije, Direktiva bi se u slučaju usvajanja, trebala prenijeti u hrvatsko zakonodavstvo izmjenama i dopunama Zakona o roditeljskim i roditeljskim potporama, Zakona o radu i/ili drugih zakonskih ili podzakonskih propisa. U tom bi se slučaju normativnom intervencijom obuhvatilo i propisivanje novopredloženih instituta koje hrvatsko zakonodavstvo ne uređuje, kao što je očinski dopust, ali i niz drugih prava iz ovoga područja koja Direktiva obuhvaća, a zakonska rješenja bi nakon stupanja na snagu Direktive trebala u potpunosti biti usklađena s ciljevima i odredbama Direktive.

Predloženo razdoblje od 14 dana nije ničim obrazloženo niti argumentirano te se svakako može smatrati prevelikom teretom za državu u odnosu na novčanu naknadu, koja bi se za vrijeme korištenja takvog prava isplaćivala iz sredstava Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, kao i za poslodavaca u odnosu na potrebu organizacije poslovanja za vrijeme odsutnosti očeva s rada. Naime, s obzirom da odredba članka 33. Zakona o radu (Narodne novine, br. 93/14 i 127/17) propisuje da roditeljska i roditeljska prava radnik tijekom radnog odnosa ostvaruje u skladu s posebnim propisom, Vlada Republike Hrvatske zaključuje da bi provedbu i ovoga prava osiguravao Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje.

Nadalje, Prijedlog zakona propisuje da zaposleni ili samozaposleni roditelj može u dogovoru s poslodavcem koristiti pravo na rad s polovicom punog radnog vremena do navršene treće godine djetetova života. Nije jasna funkcionalnost predložene odredbe s obzirom da se radi tek o mogućnosti. Također, u praksi postoje brojni slučajevi gdje se radi o poslodavcima koji iz objektivnih poslovnih razloga neće biti u mogućnosti udovoljiti takvom zahtjevu, pa se postavlja pitanje što radnik dalje može poduzeti u slučaju da poslodavac takav zahtjev ne uvaži.

U odnosu na predloženo pravo na slobodni radni dan mjesečno za prenatalni pregled kao pravo oba roditelja, Vlada Republike Hrvatske je mišljenja da se uvođenjem takvog prava ne bi ostvario od predlagatelja istaknuti cilj, a to je pružanje podrške trudnici i upoznavanje s razvojem trudnoće. Vlada Republike Hrvatske izražava sumnju i bojazan da bi se takvo pravo moglo zloupotrebjavati u svrhe koje uopće nisu povezane s trudnoćom pa bi u tome smislu bile teret poslodavcu, na što ne bi mogao utjecati.

Također, Vlada Republike Hrvatske je mišljenja da treba voditi računa da se predloženim rješenjima uvode potpuno nova prava te je potrebno detaljnije urediti pojedinosti vezane uz uvjete i način ostvarivanja tih prava. Uz navedeno, potrebno je naglasiti da svaka donesena mjera, kako bi se postigao očekivani rezultat u smislu poticanja demografske obnove, mora biti rezultat detaljne analize i prethodne procjene učinaka, te za provedbu iste moraju biti osigurana odgovarajuća proračunska sredstva.

Pojedina rješenja iz Prijedloga zakona trebaju na odgovarajući način biti povezana s propisima o radu, a posebice iz razloga što se u pojedinim rješenjima Prijedloga zakona poseban naglasak stavlja na poslodavce kao važne dionike koji bi morali preuzeti dio odgovornosti za predmetno područje. Nije razvidno koliko su poslodavci spremni prihvatiti socijalno-radnu odgovornost za sudjelovanje u ovim procesima ukoliko će se pojedina rješenja odraziti na teret socijalnih partnera. Vlada Republike Hrvatske mišljenja je da bi o predmetnim pitanjima bilo potrebno prethodno provesti odgovarajuće konzultacije s onim socijalnim partnerima na koje bi predložena rješenja mogla utjecati, kako bi dobili priliku za punu uključenost u postizanje predloženih ciljeva.

Osim toga, netočna je uvodna tvrdnja predlagatelja kako za provedbu Prijedloga zakona ne bi bilo potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu, jer bi se naknade za novouvedena prava očito isplaćivale putem Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje.

Iz naprijed navedenih razloga, Vlada Republike Hrvatske predlaže da se Prijedlog zakona ne prihvati.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim mišljenjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Nadu Murganić, ministricu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, te Ivicu Bošnjaka, pomoćnika ministricu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku.

2
PREDSJEDNIK
mr. sc. Andrej Plenković